# USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D. v právní věci žalobce: **L. S.**, zast. Mgr. et Mgr. Ondřejem Teplým, advokátem se sídlem Zahradní 46, Kolín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2019, č. j. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2021, č. j. 42 Ad 3/2020-102,

takto:

**I.** Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**IV.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. et Mgr. Ondřeji Teplému, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti v částce **1 573 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

## Odůvodnění:

### I. Vymezení věci

[1] Žalobce se před Krajským soudem v Praze (dále „krajský soud“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále „rozhodnutí žalované“). Žalovaná v něm zamítla žalobcovy námitky a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 22. 8. 2019, č. j. X (dále „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci od 2. 10. 2019 snížen invalidní důchod přiznaný pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť žalobcova pracovní schopnost poklesla v důsledku jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 60 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně.

[3] Krajský soud zhodnotil, že posudkové komise při vypracování obou posudků vycházely z četné dokumentace, která je součástí spisového materiálu, přičemž došel k právnímu závěru, že posudky posudkových komisí jsou přesvědčivé, správné a úplné, a proto je vzal za základ pro závěr o skutkovém stavu. Na základě provedeného dokazování oběma posudky dospěl krajský soud k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti činila ke dni vydání rozhodnutí žalované 50 %, což odpovídá druhému stupni invalidity ve smyslu § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.

[4] Krajský soud v záhlaví označeným rozhodnutím (dále „napadený rozsudek“) proto žalobu zamítl jako nedůvodnou.

## II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalované

[5] Žalobce (dále „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Požaduje jej zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení krajskému soudu.

[6] Namítá, že žalovaná dostatečně neodůvodnila posudek o invaliditě ze dne 12. 6. 2019, který stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na 60 %, což odpovídá invaliditě II. stupně. Tvrdí, že od roku 1995 (potvrzeno posudky v letech 2015 a 2018) mu byl přiznán III. stupeň invalidity. Posudek o invaliditě ze dne 12. 6. 2019 tak popírá veškerou dosavadní více než dvacetiletou praxi posuzování zdravotního stavu stěžovatele. Stěžovatel namítá, že vzhledem k výše uvedenému došlo k porušení zákona při zjišťování skutečností nezbytných pro rozhodnutí správního orgánu, a to mělo vliv na správnost vydaného rozhodnutí.

[7] Posudkový závěr dle stěžovatele neobsahuje odůvodnění procentní míry poklesu pracovní schopnosti.

[8] Z § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění plyne, že při hodnocení pracovní schopností se přihlíží i k pracovním zkušenostem z předchozích výdělečných činností. Stěžovatel namítá, že v daném případě nebyla zohledněna skutečnost, že předchozí pracovní zkušenosti a výdělečné činnosti stěžovatele jsou prakticky nulové, neboť je od roku 1995 invalidní.

[9] Dále tvrdí, že jeho zdravotní stav nedoznal žádných změn ani stabilizace a zlepšení jeho zdravotního stavu se neočekává, spíše naopak. Za těchto okolností nelze snížit stupeň invalidity, a pokud ano, má být změna stavu podložena změnou zdravotního stavu, nikoliv změnou postupu správních orgánů při hodnocení zdravotního stavu.

[10] Podle stěžovatele změna stupně invalidity z III. na II. stupeň, po téměř 25 letech nezměněného stavu, ze dne na den, bez prakticky jakéhokoliv vysvětlení, je zásahem do jeho práv a porušením principu předvídatelnosti práva a právní jistoty.

[11] Žalovaná se ve vyjádření ztotožnila se závěry krajského soudu. Míra poklesu pracovní schopnosti činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 50 %, což odpovídá invaliditě II. stupně. Námitky ohledně nedostatečného odůvodnění závěrů posudkové komise byly vyvráceny přezkumem dřívějších posudků. Z přezkumu předešlých posudkových zpráv vyplynulo, že posudkoví lékaři dlouhodobě přičítali stěžovatelovu zdravotnímu stavu vyšší míru závažnosti. Nejde tedy o to, že by se zdravotní stav stěžovatele výrazně zlepšil, ale o to, že míra jeho zdravotního postižení byla nadhodnocena. K tvrzení stěžovatele, že došlo k porušení zásad právní jistoty a předvídatelnosti práva a s tím související judikatury Ústavního soudu, žalovaná uvádí, že tato judikatura není pro věc přiléhavá. Zákon umožňuje v případě posudkového omylu (ve smyslu nadhodnocení zdravotního stavu) rozhodnout o téže věci znovu i s odlišným výsledkem, což plyne z § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění.

## III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[13] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, která se uplatní též po novelizaci soudního řádu správního, jež institut přijatelnosti kasační stížnosti rozšířila z věcí mezinárodní ochrany na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[14] Krajský soud si k posouzení věci vyžádal posudek od Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 12. 11. 2020. S ohledem na nesouhlas stěžovatele s posudkem ze dne 12. 11. 2020, komplikovaný průběh postižení a to, že stěžovatel nebyl Posudkovou komisí MPSV v Praze přímo vyšetřen, nýbrž jeho zdravotní stav byl zjištěn pouze ze zdravotnické dokumentace, si krajský soud vyžádal provedení srovnávacího posudku u Posudkové komise MPSV v Hradci Králové. Posudková komise MPSV v Hradci Králové v posudku ze dne 20. 4. 2021 hodnocení uvedené v posudku ze dne 12. 11. 2020 potvrdila a rozvinula popis zdravotního stavu stěžovatele.

[15] Krajský soud správně shledal, že posudkové komise řádně odůvodnily, proč nelze stěžovatelův dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav hodnotit jako závažnější. S krajským soudem lze souhlasit i v tom, že posudkové komise se důkladně vypořádaly se změnou posudkového hodnocení oproti dřívějším posudkovým zprávám. S ohledem na spisový materiál, provedené dokazování a další okolnosti tedy krajský soud správně zhodnotil, že

oba posudky posudkových komisí jsou přesvědčivé, správné a úplné. Pokud je vzal za základ pro závěr o skutkovém stavu, ničím nepochybil. Jestliže na základě provedeného dokazování oběma posudky dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 50 %, což odpovídá II. stupni invalidity, je tento závěr opřen o řádně zjištěný skutkový stav a správné právní úvahy na něm založené. Není tedy patrné, že by krajský soud při posouzení věci jakkoli pochybil.

[16] Stran přesahu vlastních zájmů z pohledu výše uvedených kritérií stěžovatel v kasační stížnosti nic netvrdil. Uplatněné kasační námitky neobsahují důvody, které by mohly založit přesah vlastních zájmů stěžovatele, natož přesah významem podstatný. Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí neshledal pochybení, natož pochybení takového rázu, který by mohla založit přijatelnost podané kasační stížnosti. Zejména není patrné, že by krajský soud jakkoli vybočil z obvyklého způsobu posuzování věcí daného typu nebo že by se v této konkrétní věci dopustil individuálního pochybení, natož tak závažného, že by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

## IV. Závěr a náklady řízení

[17] Krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené kasační námitky, a nepochybil ani při výkladu procesního práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28).

[19] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

[20] Ani procesně úspěšná žalovaná nemá na náhradu nákladů řízení právo, neboť jde o věc důchodového pojištění (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

[21] Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2020, č. j. 42 Ad 3/2020-29, byl stěžovateli ustanoven zástupcem advokát Mgr. et Mgr. Ondřej Teplý. Dle § 35 odst. 10 poslední věty s. ř. s. platí, že *zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti*. Zástupci, který byl stěžovateli ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 10 věta první, část věty za středníkem s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem v řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to za jeden úkon právní služby poskytnuté stěžovateli v řízení o kasační stížnosti (písemné podání - kasační stížnost). Odměna činí 1 000 Kč a režijní paušál činí 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Jelikož advokát je plátce DPH, podle § 35 odst. 10 věty druhé s.

ř. s. se odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 1 300 Kč, tj. 273 Kč. Ustanovenému zástupci stěžovatele tedy náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 1 573 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu